

AGENCIJA ELŻBIETY ZAWACKIEJ
w Pomorskim Okręgu Krajowej
Służby Celniczo-Przemysłowej
ul. Główna 23, tel. 058 22 156
e-mail: ewp.pl, www.zawacka.pl
KONTO: 26 127 5600 870502736
KONTO: 2000 11692
ul. Główna 23, tel. 058 22 156

nr JN: 437/1066

108

285

Rypin
AK ROAK
Piotrowski Stanisław
ps. „Tygrys”

M: 437/1066 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Piotrowski Stanisław
T. K+439 (1066 Pom.
Dypim AZ (3042)

I/1. Relacja k. 4 s. 1-7

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację k. 2 s. 1-3
k. 1 s. 1

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 5

VI. Fotografie brak

1/1. Pelaja

1. Pelaja Stanisława Piotrowskiego z 9.03. 1990, kserokop. oryg. rkp. k. 1 s. 1-2
2. Życiorys Stanisława Piotrowskiego - wyst. 22.04. 1991, rkp. oryg. k. 3 s. 3-7

Relacja

I Stanisław Piotrowski 12 V 1923 Dulske gm. Lbijno
pow. Rypin, syn Jana i Traneiszki rolnicy
Młodszy ojca Jano w wojnie bolszewickiej 1920 r.
członek P.O.W. aresztowany i osędzony przez sąd
niemiecki 1918 r.

II Wykształcenie: Zawodowe Rolnicze

III W miesiącu maju 1943 roku rodzice zostali wysiedleni
z gospodarstwa a mi wyznaczono mi przymusowe
roboty do Marsjenburga miejscowości Lindemann
Kreis. Gross Werden. po czterech miesiącach
niekiedy sprowadzono do dawnego miejsca zamieszkania
następnie po 5 miesiącach uwięzienia się wyemigrowało
do Warszawy i w Warszawie zamieszkało w siostry
na ul. Krochmalnej N. 17. od stycznia 1944 r.
W czasie powstania Warszawskiego od 2 sierpnia 1944 roku
zostali przydzielony do plutonu pod dowództwem
Zawadzkiego (ps. Grob.) walki były prowadzone na
barykadzie na ulicy Krochmalnej. Po kapitulacji
powstania zostali wywiezieni do obozu Witlemms
Chagen koło Berlina. Obóz został utworzony
przez wojska rosyjskie. Po wyzwoleniu zatajono
do Polski do domu rodzinnego z ciężkimi ranami

Po powrocie do miejsca obecnego zamieszkania
 podjął pracę w gospodarstwie rolnym
 od maja 1945 roku podjął nadal pracę
 konspiracyjną na tym samym stanowisku
 w czasie okupacji
 w czasie okupacji, legitymacji wystawione przez
 tajne dowództwa z czasu okupacji zostały
 zniszczone przy aresztowaniu przez M.B. Ryppin

Dnia 9 III 1990 r.

[Signature]

Połaniec polski
 Ochotniczy Związek
 Żołnierzy Armii Krajowej
 Koło w Rybniku

[Signature]

ELŻBIETY

Śyciorys

Ja niżej podpisany urodziłem się 12 V. 1923 roku
w Dulsku pow. Rypin, ul. Rydgoszczy.

W rodzinie Jana i Franciszki z domu Książkowskiej
szkołę podstawową ukończyłem 1937 roku.

W początkach okupacji mieszkałem w gospodarstwie
przy rodzicach. Po ucieczce stosujących broni z

stolarzów zacząłem się poszukiwaniem
miejsca ukrycia ich, gdyż byli poszukiwani

przez żandarmerię niemiecką. W maju 1942 roku
mając kontakt ze zgrupowaniem konspiracyjnym

w maju 1942 przystąpiłem do zgrupowania i przysięgę
odbierał komendant H. Górecki ps. "Grom".

Pseudonimem otrzymaliśmy "Tygrys". Przydzielony
zostałem do plutonu 1, otrzymaliśmy przydzielony

Tocznik w systemie trójkotowym. Prenosiłem rozkazy
wydane przez komendanta po innych plutonach.

Tych plutonów obowiązywał 6 1 Dulsk, 2 Hilcewo,
3. Róża, 4 Wojnowo, 5 Stalmierze Wawilisz,

6. Wielgie. Od września 1943 z całym zgrupowaniem
podlegaliśmy Armii Krajowej Sokoła i Olszów

AK Rypin. Zadaniem moim było patrolewanie,
w udzielaniu pomocy ukrywającym się przed

żandarmerią

niemiecką, którą sprawnie orga-
nizowaniem, a także wysyłaniem paczek do

dozw

obozu Stutthoff, w którym przebywali skazani
z terenu naszej okolicy.

2-
4
następny
rod.
Przekazywaniem bardzo dużo wszelkich wiadomości
ze świata i frontu, gdyż posiadamem w Warszawie
radio lampowe z którego korzystałem ^{siuchając} wiadomości
z Londynu. Po wysiedleniu moich
rodziców z gospodarstwa. U mnie natomiast
ciężko żyć było na przymusowe roboty
do Niemiec. Od tego czasu sprawa konspi-
racji mi się z skomplikowała i musiałem
się ukrywać przed Niemcami. Po uzgodnieniu
z komercjantem "Gromem" podjąłem decyzję -
zjechałem do Generalnej Guberni.
Ponieważ w Warszawie mieszkała moja
siostra z dwoma córkami, więc miałem
schronienie na pewien czas. Po
krótkim pobycie 1944 r. wybuchło powstanie.
Następnego dnia wraz ze swoją siostrzenicą
zjawiłem się do punktu zbornego na
ulicy. Złoty, skąd zostałem skierowany
na ulicę Krochmalną przy Hotelu Mirabeller.
Zadaniem naszym było budowanie barykad
i zapór przeciw czołgowym. Siostrzenica moja
zginęła od pocisku w pierwszych dniach budowy.
Przeżyłem wielką tragedię w tym momencie.
Przeżyłem czynny udział po każdym ataku
niemieckich czołgów, cywilnych i wojskowych
na placówki oddziałów partyzanckich,
oraz po każdym malocze samolotów
bombardujących bezkarnie każdą dzielnicę

Warszawy. Po przejściu na ulicę Sienna bratem
wskazaliśmy w rotowaniu zasypany gruzem za-
walony budynek na ulicy 2.0rej. Urzędniczy
w naszym wyprawach ma magazyny, które
były pod obstrzałem niemieckich karabinów
maszynowych i czołgów w zdobyciu żywności
i których się znajdowała. Po upływie 2 m-cy
doszło do kapitulacji powstania. Wszystkie
ludność musiała opuścić Warszawę, kierunek
był wyznaczony dworzec Zachodni. Z dworca
zachodniego zostaliśmy przewiezieni wagonami
towarowymi do Grzeszkowa, do hal fabrycznej.
Gdzie po paru dniach nastąpiła segregacja
600-set mężczyzn wybrano, ja się znalazłem
wśród między innymi przewieziono nas do
niemieckiego obojziska. Z tego nas codzien-
nie wyprawiano do Warszawy do
oczyszczania. Po upływie 4-ech lub więcej
tygodni wyjadaliśmy nas do tatarskich
wagonów i wytransportowano do Niemiec.
Wyadano nas w obojzisk Hilhelthagen w
poblizu Berlina, po kilku dniach od-
wienienia przewieziono z kolegami
niekoľu do Aufbaulageru Hittenau w usien-
terengiu Berlina. Tu zostałem przydzielony
do pracy przymusowej i betoniarzmi, która
znajdowała się przy kamie Golenhofen, gdzie
mieszkał z innymi

Ucieczyłem się bardzo, gdy otworzyła się droga
 nowego działania. Zdobywałem co się dało,
 prochy, mąkę, pszenicę, kaszę wszystko przeno-
 siłem do lasu gdzie rozpraszającem po między
 majorowej potrzebujących. Trwało to około
 6 m-cy. W ostatnim dniu wojny, gdy było
 się już dobrze dostać i strzały z frontu,
 który nadciągał od wschodu zostałem
 nakryty i przez jeden tydzień musiałem
 się w innym lasie, gdzie byłem poszukiwany
 przez gestapo. Po tygodniu wojska rosyjskie
 wkroczyły do lasu Berlina, wtedy zostałem
 wolny. Ciesząc się z wolnością, a zarazem za-
 smucałem z osłobodzenia i zepańką, butois
 W parę dni po osłobodzeniu wraz z
 kolepami udałem się do Polski. Do rodzinnego
 stronom dojechałem się 2 maja 1945 roku
 Po spotkaniu z komendantem Gromem konspi-
 racyi, po postanowieniu włączyć się do działania
 konspiracyjnego. Byłem zastępcą komendanta.
 Długo to nie trwało po zdradzie dwóch
 członków, którzy podjęli współpracę z UB
 nastąpiło aresztowanie. 1945 w grudniu
 zostałem aresztowany przez UB Pypin.
 W śledztwie ma UB byłem maltretowany mierz
 do utraty przytomności. Po zakończeniu
 śledztwa byłem przewieziony do więzienia
 w Brodnicy

Po niedanej wyroczce przetrzono nas do więzienia w Grudziądzu. Rozprawa odbyła się w czerwcu 1946 roku. Sąd Wojewódzki na sesji wyjazdowej w Grudziądzu skazał mnie 28.VI.1946 z art. 1. § dekretu o ochronie Państwa na 4 lata więzienia.

2. 9 cyt. Dekretu na karę 4 lat więzienia. Na podstawie art. 32 § 2 KKWP wymierzono karę 6 lat więzienia z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 3 lat.

Wyrok odsiadywałem we Wronkach.

Z więzienia wyzwoleńcem na mocy amnestii

20 grudnia 1947 roku. Po wyjściu z więzienia byłem bardzo prześladowany przez bezpiekę oraz wszelkie metody konspiracyjne. W wielkim skrucie konicy.

Grubowski Stanisław
87-412 Duple
Woj Tomasz

1/3. Inne materiały dokumentacyjne
dotyczące rektora - Stanisława
Piotrowskiego:

1. "Deklaracja" - zgłoszenie uczestnictwa
w Stow. Zol. AK z 9.03. 1990,
kserokop. oryg. k. 1 s. 1-2
2. Rekomendacja wniosku o przyznanie
uprawnienia kombatanckich, kserokop. k. 1 s. 3

Określenie: Pleszewskie Koło, Środowisko.....
Obwód Rypin

P-26

DEKLARACJA

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia

data 9 III 1990

Stanisław Piotrowski /imię i nazwisko/

87-412 Dulske /adres/

gm. Radomun

telefon

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię PIOTROWSKI STANISŁAW
 2. Dla mężatek nazwisko panińskie
 3. Data i miejsce urodzenia 12 V 1923 Dulske
 4. Imiona rodziców Jan - Franciszka
 5. Pseudonimy Тысяч
 6. Data wstąpienia do :
 - a. SZP
 - b. ZWZ-AK wrzesień 1943
 - c. Organizacje scalone, podporządkowane, współdziałające 25 II 1948 tajny zwozek Kowalewski
 7. Przydział organizacyjny obwód Rypin, rejon gm. Złotawa s. Chrostkovo
- / np. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja lub inny rodzaj działalności /
8. Odznaczenia uzyskane w AK żadne
- / nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane/

9. Inne odznaczenia *nie posiadam*

/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

10. Przebieg służby /czasokres, nazwa, funkcja/:

a. do 1939r. *nie*

b. SZP, ZWZ-AK *nr 11 1942. dowódca rytmiczny plutonu T.Z.K.R. od września 1943. Wnterona organizacja do arm. Krajowej*

c. P.S.Z. na Zachodzie

11. Karta Kombatantska /nr, data wystawienia, przez kogo wydana/

12. Represjonowany / rodzaj / :

a. 1.IX.1939r. - 15.I. 1945r. *Przymusowe roboty*

wjazd do Warszawy

4. Malborku, nieistniejąca organizacja

b. Po 15.I.1945r. do 20.XI.1945. represjonowany przez N.R.

skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy 10 lat więzienia

Wiarogodność powyższych danych potwierdzam podpisem

[Signature]

KOMISJA WERYFIKACYJNA

/ Koła, Środowiska /

P twierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyskania uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

Tom 3.04.1991

/ miejscowość, data /

- Nazwisko i imię 1. *J. Cyr*
- pseudonim 2. *L. Kudarski*
- 3. *J. Rybuska*

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy

Armii Krajowej *Tom 3.04.1991*

/ nr ewidencyjny, miejscowość, data /

ZARZĄD OKREGU

- Nazwisko i imię 1. *J. Cyr*
- pseudonim 2. *L. Kudarski*
- 3. *J. Rybuska*

St. Rybicka

Tarnu

(Miejscowość, data)

(Stempel stowarzyszenia)

(numer ewidencyjny)

REKOMENDACJA

wniosku o przyznanie uprawnień kombatanckich przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej

W wyniku weryfikacji wniosku i załączonych dowodów w sprawie przyznania uprawnień kombatanckich przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 maja 1982 r. o szczególnych uprawnieniach kombatanatów (Dz. U. nr 16, poz. 122, z późn. zm.) stwierdza się co następuje:

1. Wnioskodawca:

- a) FIOTROWSKI STANISŁAW 12 maja 1923r. Dułsk pow. Rypin
(Imię, nazwisko, data i miejsce urodzenie - wypełnić literami drukowanymi)
- b) Jan i Franciszka
(nazwisko panieńskie dla mężatek, imiona rodziców)
- c) 87-412 Dułsk gm. Radomiu
(adres zamieszkania)

2. Za udokumentowane i wiarygodne uznane zostały następujące rodzaje działalności:

- a) od 25 lutego 1942. Tajny łącznik Kowanej R. k. jako d. ca. rejonowego plutonu (kombatanckiej)
- od września 1943. jako członek A.K. - przymusowe roboty w Madborsku
- od 28-12-1945. przesłuchany przez UB. skazany przez Wojak. Spz. Refer. na 9 lat. przesłuchany na 9 lat. przesłuchany 1937/5
- b) T.Z.K.R. i A.K. od lutego 1942. do 2 sierpnia 1944 r. (zaliczone do uprawnień kombatanckich)
- przebieg choroby (niepełnia) w szpitalu w Rypinie gm. Zbójnic
- Chwałowa przesłuchany 1937/5

3. Uzasadnienie rekomendacji:

- a) nie ubiegał się
(przyczyny nie ubiegania się o uprawnienia kombatanckie lub odmowy ich przyznania)
- b) T.Z.K.R. od 25 lutego 1942. i od września 1943. do 2 sierpnia 1944 A.K.
(proponuje w sprawie zaliczenia do działalności - uprawnień kombatanckich - w latach i miesiącach, z podaniem rodzajów i okresów działalności)
- razem 2 lata i 6 miesięcy

4. Uwagi: (wynikające z dowodów i opinii środowiska)

5. Załączniki: (wymienić ilość, ew. tytuły)

Podpis Komisji Weryfikacyjnej (Imiona, nazwiska, pieczęć)

Podpis upoważnionego członka kierownictwa stowarzyszenia (związku) (pieczęć)

11. Materiały uzupełniające relację - Piotrowski
Stanisław:

1. Inf. bio graficzna, męlp. kserokop. k. 1 s. 1

1 Z Stanisław Piotrowski ps. "Sierżak"
syn Józefa i Franciszki ur. 12 maja 1923 r. w
Lubsku pow. Rypin. Od maja 1942 r. członek
"Tajnego Związku Kresowej Ręki" Od września 1943 r.
przynależał I-go plutonu placówki A.K. Był celpo-
wiecznikiem za wywiad i informację w I i II plutonie
w czerwcu 1944 r. otrzymał rozkaz wyjazdu do Gene-
ralnej Gubernii. Biłże uciekł w Terespolu i wier-
szewskim. Po kapitulacji internowany i wywiezie-
ny do obozu pracy w Berlinie. Po powrocie w
lipcu 1945 r. pozostał nadal w konspiracji.

Dnia 20-12-1945 r. został aresztowany przez
PUBP w Rypinie, a po śledztwie przesłany
w więzieniach w Brzeżnicy i Gruchiejkach
Wydziałem Wojskowego Sądu Rejonowego w
Bydgoszczy na sesji wyjezdowej w Gruchiejkach
w dniu 28-06-1946 r. zostaje skazany na
6 lat więzienia z art. 8 i 9 Dekretu o Odro-
wie Terespoli z dnia 30-10-1944 r. Kartę odbywał
w więzieniu we Wronkach. Amnestia z 1947 r.
złagodzono kartę o połowę. Obecnie jest na eme-
ryturze. Został zakwalifikowany jako inwestor
wojenny.

zob.: Tenke Ro A.V. Lit Ldz M06/1196

Piotrowski Stanisław

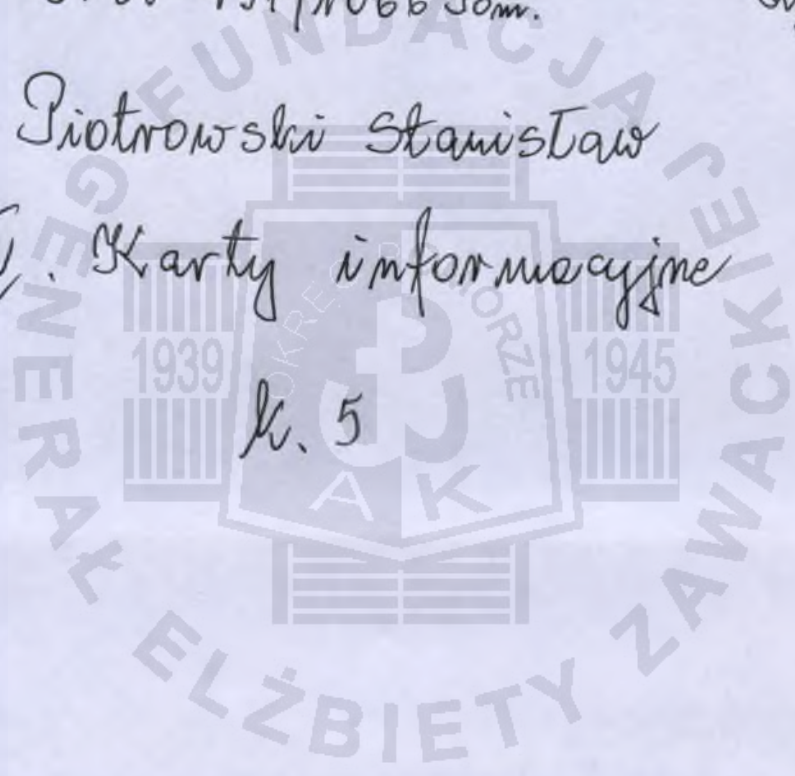
T: M-437/1066 Pom.

Rypin

Piotrowski Stanisław

V. Karty informacyjne

k. 5

Jurp. Brodnie
AK 1

PIOTROWSKI STANISŁAW "Siatygnys"

Ur. 12.05.1923 w Dubsku, gm. Radowice
w Rypinie - do AK wstąpił we wrześniu 1943 r.
Prawdkiem (od 25.02.1942) należał do Żwiżku
Krajowej Rpli, obwód Rypin, gm. Żółty
i Chrostkowo.

Żółty; Teren osob. P-26 sz. z AK obrotowi!

Prak.
91

verte!

AK Obwód Rypin
gminy Zbójno, Chrostkowo

Rypin ~~AK~~
AK 9

Piotrowski Stanisław
obecnie mieszka: Dulska
qm, Radomno
ul. Toruń
ad. listy II szkodliwa pou.
Obr. Toruń 523AK

H.M.M.

na / P.

Kampania 39
Jedynka
W-wa

2 Filipkowska Halina ps. Jolanta

1947 II oficerce

Piotrowski Stanisław

brodnie
T 2 K 12,
AK 3

2 Dubina, wronki org. Tajny Szkielet
Krylowej Ręki, od IX. 1943r. AV. i konspiracji
do 20 XII. 45r.

cz. 4.

2ob. T. ; Sprisimo S-Smyrskiego, T Ruleni
str. 78, 81, 84, 87, 102-109; II rotni
str. 65

JMM-P6

Piotrowski Stanisław

Brodzice
T 2 K 12
R 2 AK 4

Mr. 12.05. 1923 r. ze wsi Dubki pow. Rypin.
Od mojej 1915 r. członk teinji orp. Tajny
złipielu kroweji Ręki. Dokonał 3 „wepod’is”
na gospodarstwu w celu odebrania mu broni.
Aresztowany 20. 12. 45 r. przez UB, skazany na 6 lat
więzienia.

zob. T.: Górczki H., ul. sp. Brodowice, 11 / sk 2-14
(Lpoch U.S.R.)

KMH-pf

Nowe Miasto
Brodnickie 5

Piotrowski Stanisław

emerytowany inspektor szkolny ^{44 wieku 67 - (na 1/11/44)} został ^{niepełnosprawny 1938r.}
zmuszony przez miejscowy ~~Selb~~ Selbst-
schutz do zamiatania kilkusetmetrowego
odcinka ulicy. Na skutek interwencji
miejscowego Niemca Malusa Benolixa
zakazano tej akcji.

Ojciec ~~de~~ leł. Bernarda Piotrowskiego z M. M. Lub.
Żołnierza AK.

Zi. rel. Bernarda Piotrowskiego M-7, t. tegoż,

Inspr. Brodnicka, I/1/4

M. U. p. uzup. 11/67 35

87-412 Dulsk
Woj. Toruń

M-437/1066

Rypin
AK

Piotrowski Stanisław

Piotrowski Stanisław

